

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ **Αριθ. 317/2.11.04**

Σήμερα ημέρα Τρίτη 2 Νοεμβρίου και ώρα 11:00 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης συνήλθε σε συνεδρίαση, στην οποία παρέστησαν ο Πρόεδρος του ΕΣΡ Ιωάννης Λασκαρίδης, ο Αντιπρόεδρος Δημήτριος Χαραλάμπης και τα μέλη Εύη Δεμίρη, Τριδα Αυδή-Καλκάνη, Ροδόλφος Μορώνης, Γιάννης Παπακώστας, Νέστορας Κουράκης.

Ιστορικό-Νομική θεμελίωση

1. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης κατά τη σημερινή συνεδρίαση ασχολήθηκε με την από τον τηλεοπτικό σταθμό **ALPHA CHANNEL - ALPHA ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.** ενδεχομένη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας.
2. Η συζήτηση της υποθέσεως πραγματοποιήθηκε την 2^α Νοεμβρίου 2004.
3. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης έλαβε υπόψη:
 - I. Το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος της Ελλάδας, κατά το οποίο η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους και ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ενώ αυτός ο έλεγχος έχει σκοπό την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου, καθώς και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας. Εξάλλου κατά το άρθρο 22 παρ. 1 του Συντάγματος η εργασία αποτελεί δικαίωμα και προστατεύεται από το κράτος, που μεριμνά για τη δημιουργία συνθηκών απασχόλησης όλων των πολιτών και για την ηθική και υλική εξύψωση του εργαζομένου αστικού πληθυσμού.
 - II. Τα άρθρα 1 παρ. 1 εδαφ β και 3 παρ. 1 περ. β του Ν. 2328/1995, κατά τα οποία οι τηλεοπτικοί σταθμοί στους οποίους χορηγούνται άδειες λειτουργίας υποχρεούνται να μεριμνούν για την ποιότητα του προγράμματος και να σέβονται την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό και οικογενειακό βίο, την επαγγελματική, κοινωνική, επιστημονική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη.

III. Το άρθρο 6 παρ. 2 του Κανονισμού 2/1991 του ΕΣΡ, κατά το οποίο οι διαγωνιστικές εκπομπές δεν πρέπει να διεξάγονται με τρόπο που προσβάλλει την αξιοπρέπεια των διαγωνιζομένων.

IV. Το άρθρο 2 στοιχ. δ του Π. Δ/τος 100/2000, κατά το οποίο συγκεκριμένη διαφήμιση είναι η οπτική παρουσίαση σε πρόγραμμα της επωνυμίας, του σήματος ή των δραστηριοτήτων ενός προσώπου, όταν η παρουσία αυτή γίνεται σκοπίμως με διαφημιστικό σκοπό και ενδέχεται να παραπλανήσει το κοινό, όσον αφορά το χαρακτήρα αυτής της παρουσίασης.

V. Το άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ. β, ε του Ν. 2863/2000, κατά το οποίον το ΕΣΡ ελέγχει την τήρηση της τηλεοπτικής νομοθεσίας και επιβάλλει τις από το άρθρο 4 παρ 1 του Ν. 2328/1995 προβλεπόμενες κυρώσεις.

Αιτιολογικό

Εν προκειμένω εκ των στοιχείων του φακέλου, των ισχυρισμών του εκπροσώπου του τηλεοπτικού σταθμού **ALPHA CHANNEL** και του υποβληθέντος υπομνήματος προέκυψαν τα ακόλουθα: Ο τηλεοπτικός σταθμός με το διακριτικό τίτλο **ALPHA CHANNEL** ιδιοκτησίας της εταιρείας **ALPHA ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.** λειτουργεί νομίμως βάσει της υπ' αριθμ. 22413/Ε3/2993/3.11.1993 αδειάς. Κατά την 18.10.2004 άρχισε η προβολή από τον τηλεοπτικό σταθμό διαγωνιστικής εκπομπής με τον τίτλο «ΔΙΚΗ ΣΟΥ ΕΥΚΑΙΡΙΑ». Κατά την πρώτη εκπομπή, η οποία πραγματοποιήθηκε από της 18^{ης} έως της 19^{ης} ώρας η τηλεπαρουσιάστρια Νατάσσα Ράγιου ξεκίνησε την εκπομπή λέγοντας πως είναι ένα παιχνίδι που δίνει ευκαιρίες ζωής για δουλειά με όλη τους την ειλικρίνεια και την αγάπη και περιμένει τη συμπαράσταση του κοινού το οποίο θα αποφασίζει τελικά ποια από τις διαγωνιζόμενες θα πάρει τη δουλειά. Η τηλεπαρουσιάστρια παρουσιάζει την πρώτη διαγωνιζόμενη, που είναι 30 ετών, απόφοιτος Λυκείου, άγαμη, μένει στη Νίκαια με τους γονείς της και τις 5 αδελφές της. Μετά παρουσιάζει τη δεύτερη διαγωνιζόμενη, που είναι 28 ετών έχει τελειώσει το Δημοτικό σχολείο, φιλοξενείται από μια κυρία μεγάλης ηλικίας στο σπίτι της στη Δραπετσώνα, είναι διαζευγμένη με τρία παιδιά και μεγάλωσε ίδρυμα μαζί με τα αδέρφια της. Τέλος, παρουσιάζει τον μέλλοντα εργοδότη, τον Ανδρέα Μαραμπό διευθύνοντα σύμβουλο στις κινηματογραφικές επιχειρήσεις **Ster Cinemas** και η θέση που προσφέρεται είναι στο ταμείο και στο τηλεφωνικό κέντρο. Η τηλεπαρουσιάστρια δήλωσε ότι σε κάθε εκπομπή θα είναι παρών ο εκάστοτε εργοδότης, ο οποίος θα παρεμβαίνει κατά τη διάρκεια της εκπομπής με ερωτήσεις για να βολιδοσκοπεί ποιος από τους υποψηφίους θα ταιριάζει στη δουλειά. Ακολούθως προβάλλονται στην οθόνη τα στοιχεία κάθε υποψήφιας. Μετά απ' αυτά, καλεί το κοινό να ξεκινήσει την ψηφοφορία για το ποια από τις δύο υποψήφιας θα πάρει τη δουλειά και θα υπογράψει συμβόλαιο εργασίας.

Η τηλεπαρουσιάστρια παρουσίασε την πρώτη διαγωνιζόμενη και είπε: «Είναι 30 χρονών, ζει με τις πέντε αδελφές της και τη μητέρα της στη Νίκαια, σε ένα τριάρι, μοιράζεται το δωμάτιο με τις αδελφές της, ο πατέρας της εργάζεται στον Ιππόδρομο στο Μαρκόπουλο και λόγω της απόστασης ζει εκεί. Δεύτερη από τις

αδελφές δεν προχώρησε στις σπουδές, δούλεψε ως πωλήτρια σε ανθοπωλείο, σε μουφέ, ως υπάλληλος γραφείου και χρειάζεται τη δουλειά γιατί είναι μέλος πολύτεκνης οικογένειας θέλει να συμβάλει στην οικογένεια και να καλύψει τα προσωπικά της έξοδα». Όταν τελείωσε η παρουσίαση, προβλήθηκε βίντεο, με το οποίο η υποψήφια παρουσίασε τον εαυτό της, τα προσωπικά στοιχεία της καθώς και το λόγο για τον οποίο θέλει τη δουλειά. Επακολούθησε ο εξής διάλογος :

Ράγιου: Για πες μου πράγματα που θα' θελες να ξέρει ο κόσμος για να στηρίζει τη δική σου υποψηφιότητα γι' αυτή τη θέση εργασίας. Πόσο πολύ την θέλεις;

Υποψήφια: Θέλω πολύ τη δουλειά, γιατί θα λύση το οικονομικό πρόβλημα της οικογένειας.

Ράγιου: σε τι ελπίζεις μ' αυτή τη δουλειά; Αν την πάρεις σήμερα; Γιατί αύριο μπορεί να υπάρξει κάποια άλλη. Έχεις τρακ;

Υποψήφια: Ναι έχω άγχος.

Ράγιου: Μήπως θα σε βοηθήσει να σου φύγει λίγο το τρακ που είναι η αδελφή σου στο τηλέφωνο; Η οποία μπορεί να μη θέλει να βγει αλλά λέει τα καλύτερα για σένα, τα καλύτερα.

Πηγαίνει στον πατέρα της κοπέλας, ο οποίος είναι στο πλατώ.

Ράγιου: κ. Γιάννη, δουλειά θέλει το παιδί καμιά απ' τις κόρες σας δεν είναι παντρεμένη; Δηλαδή, τα μόνα λεφτά που μπαίνουν στην οικογένεια είναι από σας; Η γυναίκα σας δεν δουλεύει; Αν θέλατε να περιγράψετε το χαρακτήρα της Ευαγγελίας, τι θα λέγατε;

Πατέρας: είναι καλή, εργατική, συνεσταλμένη, δε δημιουργεί πρόβλημα

Ράγιου: Αλλά θα θέλατε να τις δείτε αποκαταστημένες

Πατέρας; Ναι, θέλω να τις δω αποκαταστημένες.

Μετά ταύτα η τηλεπαρουσιάστρια παρουσίασε την δεύτερη διαγωνιζόμενη και είπε: « Φιλοξενείται σε μια κυρία, ζει με περιστασιακά μεροκάματα. Αν πάρει τη δουλειά θέλει να βρει ένα σπίτι για να μεγαλώσει τα παιδιά της. Τελευταία της εργασία ήταν στο Δήμο Δραπετσώνας ως οδοκαθαρίστρια με τις εξάμηνες συμβάσεις. Ήταν παντρεμένη, όμως ο άντρας της τη χτυπούσε, όταν ήταν έγκυος στο τρίτο της παιδί τον εγκατέλειψε. Όσο ήταν αρραβωνιασμένοι κάποια στιγμή ο άντρας της κέρδισε στο ΞΥΣΤΟ 5.000.000 δρχ. και αποφάσισαν να παντρευτούν. Μετά όμως, άλλαξε και άρχισε να την χτυπάει». Όταν τελείωσε η παρουσίαση, προβλήθηκε βίντεο, με το οποίο η υποψήφια παρουσίασε τον εαυτό της, τα προσωπικά στοιχεία της καθώς και το λόγο για τον οποίο θέλει τη δουλειά. Επακολούθησε ο εξής διάλογος :

Ράγιου: για να πάμε ν' ακούσουμε μια κυρία, θα την αναγνωρίσεις;

Υποψήφια: ναι είναι η αδελφή μου η Ελένη

Ράγιου: καλησπέρα Ελένη, εσύ έχεις δουλειά;

Αδελφή: καλησπέρα κ. Ράγιου και συγχαρητήρια για την εκπομπή σας.

Ράγιου: εσύ είσαι εντάξει; Έχεις δουλειά;

Αδελφή: όχι

Ράγιου: και τότε γιατί είσαι εκεί και δεν είσαι εδώ; Δεν πειράζει θα είσαι εδώ την επόμενη φορά. Δεν θέλεις να δουλέψεις; Εσύ είσαι εντάξει; Που σημαίνει ότι η Μαρία δεν είναι εντάξει.

Αδελφή. Εντάξει είμαι εγώ, η Μαρία είναι ταλαιπωρημένη, έχει περάσει πολλά, ως παιδί. Ο σκοπός είναι να βρει μια δουλίτσα, εύχεται μέσω της εκπομπής

Ράγιου: το κύριο προσόν της ποιο είναι;

Αδελφή: είναι καλή, τίμια, φιλότιμη, και άτυχη.

Τώρα, προβάλλεται δεύτερο βίντεο, δείχνει την πρώτη υποψήφια που ξεφυλλίζει ένα άλμπουμ με φωτογραφία και μιλούν οι γονείς της διαδοχικά. Ο πατέρας της λέει πως χρειάζεται τα χρήματα για να βοηθήσει την οικογένεια και να καλύψει κάποια προσωπικά της έξοδα.

Ράγιου: Τι φωτογραφίες κοιτούσες;

Υποψήφια: Από τη Μήλο

Ράγιου: Είχες πάει διακοπές με το σχολείο;

Υποψήφια: ναι

Ράγιου: στην τρυφερή ηλικία των;

Υποψήφια: 18

Ράγιου: Πήγες μεγάλη σχολείο;

Υποψήφια: πήγα στο γυμνάσιο στα 18 και μετά στο λύκειο

Ράγιου: το τελείωσες;

Υποψήφια: ναι

Στην δεύτερη υποψήφια

Ράγιου: εσύ το έχεις τελειώσει το λύκειο;

Υποψήφια: όχι μόνο το δημοτικό

Ράγιου: γιατί, δε μπόρεσες, λόγω....;

Υποψήφια: δούλευα από μικρή

Ράγιου: καλά, δούλευες και σε οικοδομή;

Υποψήφια: και σε οικοδομή, και λατζέρισα

Η τηλεπαρουσιάστρια παρακίνησε τους τηλεθεατές να προσφέρουν χρήματα τηλεφωνικώς, ώστε η υποψήφια να μπορέσει να αγοράσει στολή για την κόρη της, ώστε να παρελάσει την 28^η Οκτωβρίου 2004.

Επακολούθησε το διαγωνιστικό μέρος και η τηλεπαρουσιάστρια έκανε ερωτήσεις που εμφανίστηκαν στην οθόνη σε κάρτα. Οι διαγωνιζόμενες απαντούν διαδοχικά:

1. Πόσες ημέρες το χρόνο παραμένουν κλειστές οι κινηματογραφικές αίθουσες;

A. καμία

B. στις μεγάλες γιορτές

Γ. μια ημέρα το χρόνο (Μ. Παρασκευή)

2. Μπορούμε να κάνουμε τηλεφωνική κράτηση των εισιτηρίων και τότε

A. όχι

B. ναι μόνο με πιστωτική

Γ ναι, με ονοματεπώνυμο

3. Πόσο σύντομα απαντάμε στην τηλεφωνική κλήση

A. το αργότερο σε τρία λεπτά

B. σε πέντε δευτερόλεπτα

Γ. το αργότερο σε ένα λεπτό-

Όταν τελείωσαν οι ερωτήσεις και απαντήσεις των υποψηφίων, εμφανίστηκαν οι σωστές απαντήσεις και επακολούθησε το εξής ερωτηματολόγιο προς την πρώτη υποψήφια:

Ράγιου: τι θα ήθελες να πεις στους τηλεθεατές που θα σε ψηφίσουν; Μίλα στον κόσμο, απ' εκείνους κρέμεται αν θα σε επιλέξουν

Υποψήφια: δεν απαντάει

Ράγιου: πόσο πολύ την θέλεις αυτή τη δουλειά;;
Υποψήφια: πάρα πολύ
Ράγιου: τι θα γίνει αν δεν πάρεις αυτή τη δουλειά;
Υποψήφια: θα συνεχίσω να ψάχνω
Ράγιου: πόσο καιρό ψάχνεις;
Υποψήφια: 6 μήνες

Επακολούθησε το εξής ερωτηματολόγιο προς την δεύτερη υποψήφια:

Ράγιου: εσύ πόσο καιρό ψάχνεις;
Υποψήφια: κι εγώ έξι μήνες
Βγαίνει στην τηλεφωνική γραμμή η μητέρα της πρώτης υποψήφιας
Ράγιου: μεγαλώσατε 6 κορίτσια με τις καλύτερες προδιαγραφές
Μητέρα: ναι έτσι είναι ευχαριστώ
Ράγιου: εσείς τι έχετε να μας πείτε;
Μητέρα: τι να πω, μακάρι να πάρει αυτή τη δουλειά (και αρχίζει να κλαίει)
Ράγιου: γιατί κλαίτε; Να σας πω εδώ ήρθαμε για να δώσουμε δουλειά στα παιδιά
όχι για να στεναχωριόμαστε, και για την κοπέλα που δεν θα πάρει τη δουλειά, θα
έχουμε άλλες προσφορές εργασίας, μη στεναχωριέστε
Ράγιου: τ' άλλα τα κορίτσια; Δύο στα έξι δουλεύουν;
Μητέρα: ναι
Ράγιου: εσείς είστε βασανισμένη στη ζωή σας; Δουλέψατε πολύ; Πώς να προλάβετε
τη στιγμή που είχατε να μεγαλώσετε τόσα παιδιά;

Επακολούθησε το εξής ερωτηματολόγιο:

Ράγιου: τι πιστεύεις ότι θα γίνει;
Δεύτερη υποψήφια: δεν πιστεύω απλώς θέλω να πάρω τη δουλειά
Ράγιου: το πρώτο πράγμα που θα κάνεις αν πιάσεις αυτή τη δουλειά με το μισθό
σου;
Δεύτερη υποψήφια: να πάρω τα παιδιά μου βόλτα
Ράγιου: το πρώτο πράγμα που θα κάνεις εσύ; Εγώ θα έπαιρνα δώρο στους γονείς
μου
Πρώτη υποψήφια: συγκαταnevύει

Επακολούθησε συγχαρητήρια χειραψία του εργοδότη με την επιτυχούσα δεύτερη
υποψήφια και υπογραφή ενός εγγράφου περί της συμβάσεως εργασίας.

Πρόκειται περί ερωτήσεων που αφορούν τον ιδιωτικό βίο των δύο γυναικών καθώς
και των συγγενών τους και είναι άσχετες προς την ικανότητα των υποψηφίων για
ανάληψη της συγκεκριμένης εργασίας. Οι ερωτήσεις αυτές αναμφιβόλως
προσβάλλουν βαναύσως την προσωπικότητα και την αξιοπρέπεια των δύο ανέργων
γυναικών, εξαναγκάζομένων να αναφέρονται σε προσωπικά τους δεδομένα και να
ανταγωνίζονται σε ευτελισμό για να επιτύχουν την ανάληψη της συγκεκριμένης
εργασίας. Εξάλλου η προσφορά συγκεκριμένης εργασίας από συγκεκριμένο
εργοδότη με αναφορά της επιχειρήσεως και της δραστηριότητος αυτού, συνιστά
συγκεκριμένη διαφήμιση του εργοδότη. Η όλη εκπομπή δεν ανταποκρίνεται
στην εκ του Συντάγματος επιβαλλόμενη ποιότητα και εντεύθεν είναι
υποβαθμισμένη. Όπως έχει εκτεθεί η εργασία είναι δικαίωμα και δεν
δικαιολογείται η προσφορά αυτής να γίνεται προς διαφήμιση του εργοδότη, ενώ
εξάλλου σε καμιά περίπτωση δεν δικαιολογείται να συναρτάται η προσφορά της

εργασίας με την προσβολή της αξιοπρέπειας και της προσωπικότητας του ανέργου. Αναμφισβητήτως από την εξαγγελία του περιεχομένου της εκπομπής προκύπτει ο διασυρμός των εκάστοτε διαγωνιζομένων ανέργων, η προσβολή της προσωπικότητας και της αξιοπρέπειάς τους, καθώς και η συγκεκριμένη διαφήμιση του εργοδότη που εκάστοτε θα προσφέρει τη θέση της εργασίας. Πρέπει να σημειωθεί ότι δεν προσδιορίζεται ο χρόνος διάρκειας της συμβάσεως εργασίας, ούτε οι ειδικοί όροι αυτής και εντεύθεν υφίσταται αβεβαιότητα ως προς το περιεχόμενό της. Για την εν λόγω εκτροπή ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό η διοικητική κύρωση της οριστικής διακοπής αυτής.

**Για τους λόγους αυτούς
Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης**

Επιβάλλει στον τηλεοπτικό σταθμό ***ALPHA CHANNEL - ALPHA ΔΟΥΡΥΦΟΡΙΚΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε.*** τη διοικητική κύρωση της οριστικής διακοπής της εκπομπής με τον τίτλο «ΔΙΚΗ ΣΟΥ ΕΥΚΑΙΡΙΑ».

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύθηκε κατά την 2^α Νοεμβρίου 2004.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ